

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' שופטים ב' אלול תשע"ז

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 563

פנינים יקרים

שופטים ושופרים תתן לך בכל שעריך וכו' ושפטו את העם משפט צדק, לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שחד וכו' (טו, יח-יט) יש לדקדק מהו כפל הלשון ושפטו את העם משפט צדק ובוה הכל בכלל. ומה הפרט כל אחת בפני עצמו לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שחד, הלא זה הכל הוא בכלל ושפטו את העם משפט צדק? נוכל לומר שהכתוב מגלה לנו בזה ענין גדול בעבודת השי"ת שהכתוב מזהיר בזה תמיד לישראל שיעמדו תמיד בבחינת שופטים ושופרים היינו שידבקו את עצמם תמיד לצדיקי יסוד עולם כדי שילמדו אותם עבדות השי"ת והם ימתיקו כל הדינים מהם שלא תכיר פנים להיות כמו נכרי ולא תקח שחד אותיות חשד היינו שלא לחשוד את ישראל שהם בבחינת עובדי עבירה רק להצדיק אותם בכל מיני צדקות וכד' בזה יהיה המבשר צדק לישראל בגלותם...

שופטים ושופרים תתן לך וכו' (טו, יח) פרש"י כדאי הוא מינוי הדיינים הכשרים להחיות את ישראל ולהושיבן על אדמתם... וזהו שופטים ושופרים "תתן לך" הכתוב מדבר למינים שימנו אותם כשרים שהם שופטים ושופרים על עצמם דהיינו על רגשותיהם ועל הנגיעות האישיות. כמו כן על השופטים להתעלות מהאנוכיות כדי שישפטו את העם משפט צדק.

שופטים ושופרים תתן לך בכל שעריך וכו' ושפטו את העם משפט צדק (טו, יח) פירוש השופטים ושופרים לרזן אותך תתן לך להנאתך ולטובתך וכו' ושפטו את העם משפט צדק לפני משורת הדין. כמו שפירש במדרש השופט כל הארץ לא יעשה משפט, תמיה המתקיימת מי שהוא שופט כל הארץ צריך שלא יעשה משפט כי אם לפני משורת הדין. וזה צדק צדק תרדוף שתראה שלא לדין בצדק. וזה משפט צדק לשפוט את הצדק וכמו שאיתא בברכות וכי לא אשא פנים לישראל שהם מדקדקים עד כזית? וכיוצא ב שאפשר לבקש זכות לעשות עם ישראל לפני משורת הדין.

צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את הארץ (טו, כ) יש לפרש דאיתא בספרי מוסר אמר החכם: אהוב את האמת בשביל שהוא אמת. כך גם צדק - בגלל שהוא צדק, תרדוף את הצדק וזה צדק צדק - תרדף את הצדק.

וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלקיך בו (יז, ח) בגמ' איתא (סנהדרין פז) ועלית מלמד שביהמ"ק גבוה מארץ ישראל וארץ ישראל גבוה מכל הארצות, אל המקום מלמד שהמקום גורם. ההסבר הוא כי בכדור הארץ לא שייך לקבוע מקום גבוהו כך שרק האדם קובע בהתייחסותו אל המקום המכוון. וזהו וקמת ועלית אל המקום המכוון אשר יבחר ה' אלקיך בו.

שום תשים עליך מלך וכו' (יז, טו) למלך יש שתי הגדרות הפוכות זה מזה מצד אחד בבחינת שד-י שאמר לעולמו די שלעצמו יצמצם כמו שכתוב (טו) לא ירבה לו וגו'. ומצד השני שום תשים עליך מלך להרים קרן ישראל ולהרחיב גבולם בבחינת התפשטות. על זה נאמר מקרב אחיך שיהיה אהבת ישראל נקבע ונקשר בקרב לבו, והבן מאד.

והיה כשבתו על כסא ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת וכו' (יז, יח) איתא בגמ' (סנהדרין כא) כותב לשמו שתי תורות אחת שהיא יוצאת ונכנסת עמו ואחת שמונחת לו בבית גזיו. הרמז בזה כאשר המלך-הת"ח נמצא בתוך ביתו בינו לבין עצמו עליו להתנהג בתכלית הענוה. וכאשר המלך-הת"ח נמצא בין העם צריך לשמור על הכבוד הראוי שלא יהיו קלי הראש מסתוללין בו. ובוה מובן למה צריך המלך לכתוב שתי תורות. אחת לבית גזיו בענוה המופלגה ואחת שיוצא ונכנס עמו לשמור על כבוד התורה והמלוכות. (מתוך תורת משה)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

האשק שיחת הרא"ש ז"ע"א תשע"ה באב תשל"א ה'אבא ל'פס"ס ע"א.א.א.

כל המידות הרעות, בכל אחד יש מידה רעה אחת, רק באם הוא מקלקל את השורש של המידה הרעה הזו הוא נהיה מקולקל לגמרי, וכך נוכל להגיע אל התכלית, אל השלימות של בחינת אנוש שכל הנשמות יתאחדו לקומה שלימה. כל אדם הוא קומה שלימה והוא צריך להגיע אל השלימות שלו כמו אדם הראשון שהיה קומה שלימה. אדם הראשון היה שלימות של כל הנשמות ולכן גם היו לו את כל המידות הרעות, והפגם שהוא פגם גרם לכל הגליות, כי הכלים שהיו שלמים - נשברו, וכביכול הוא הוריד את הקב"ה אתו לגלות בבחינת "עמו אנכי בצרה". מזה נמשכו כל הגלויות עד היום הזה, והקב"ה צועק ובוכה "שאוג ישאג על נוהו", על הצדיקים האמיתיים שלו שנהרגו בבית המקדש ובכל הדורות. אנו רואים כמה יהודים נהרגו על דמו של זכריה, כ"כ הרבה יהודים נבזרזן הרג עד שאמר לרבש"ע "נוח לך שאהרוג את כל העולם בשבילי?" רק אז נשקט. ומזה שרואים כמה חרון אף היה לרבש"ע על הריגתו של זכריה, שנתן להרוג כ"כ הרבה יהודים, צדיקים, וחכמים, ואת כל הסנהדרין, והדם לא נשקט, אפשר להבין איזה חרון אף יש לרבש"ע על הריגתם של צדיקים, עד היום לא נשקט דמם של הצדיקים האמיתיים שנהרגו.

הצדיקים הללו רוצים מאיתנו שנתאחד, ונחיה עם סיבת כל הסיבות, כך נהיה בבחינת אחד - אחד אלוקינו שבשמים ובארץ. אבל עד שנהיה בבחינת "אחד" אין אפשרות למצוא אותו לא בשמים ולא בארץ, ולא מדיבורים עליו מצות אנשים מלומדה, רק ע"י ש"מבשרי

זו היא התכלית של הבריאה. והיות שאנו לא קיימנו את זה בכל הדורות, והוצאנו את הכעס על החבר, או בבית, או בבית הכנסת או בעבודה, או שהחזקנו את עצמנו גדולים, מזה צמחה שנאת חנם, והמידות הרעות הללו החריבו את הבית הראשון והשני. במקום זה היינו צריכים להבין שכל המידות הללו הם סיבות להדבק בבורא כל העולמים, כי לא יראני אדם וחי, ולנהוג בדיוק להפך - זה לעומת זה. ועל זה צועק דוד המלך "עד מתי יאהבו ריק יבקשו כזב סלה", עד מתי אחים נחיה במציאות הזו ולא נתאחד ונגיע אל התכלית שכביכול נכריח את הקדושה לגאול אותנו, ולא נצטרך לשבת עוד על הארץ.

כשאדם מכיר באפסיותו הוא רואה בעצמו שיש לו טעויות ויש בו מידות רעות, אף אחד לא נמלט מטעויות, אם רבי יוחנן שתק לשאלת נירון קיסר "למה לא שברתם את החומה והשלכתם את הבריונים מירושלים" ולא ידע מה לענות, ורבי עקיבא קרא עליו "משיב חכמים אחר", פירושו של דבר שאפילו גדולי גדולים כרבי יוחנן גם הם לא נמלטים מטעויות. ולמה, כי הרבש"ע רוצה להראות שהוא יחיד בעולמו, ומי שרק יהיה, הוא רק צינור. גם גדולי הגדולים שבזכותם אנו חיים עד היום הם לא יותר מאשר צינור של הרבש"ע. מעצמם לא היה להם כלום. כמו שדוד המלך אמר "אין מתום בבשרי מפני זעמך", אין לי כלום, הכל רק חסד א-ל.

ובשביל להגיע לתכלית הזו אנו צריכים להתאחד, וכל אחד צריך למצוא את המידה הרעה שלו. הרבש"ע לא נותן לאדם אחד את

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

אם אני לא מרחם על עצמי מי ירחם עלי.

זה התפקיד של כל יהודי, שכל אחד יעבוד עם עצמו להכיר את המידה רעה שלו, עד שיגיע למדריגה ש"אין מתום בבשרי מפני זעמך ואין שלום בעצמי מפני חטאתי", "כי עונותי עברו ראשי כמשא כבד יכבדו ממני". ומיד שיכיר את השורש בו הוא פגום, אם זה גנב או נואף או בעל כבוד או כעסן, הוא צריך לחפש ולראות שזה סיבה מאת ה' כדי שיתדבק בו ע"י הסיבה הזו. מידה רעה זו היא שלוחה אליו מסיבת כל הסיבות כדי שישמע שהוא תולעת ולא איש חרפת אדם ובזוי עם, ומזה יגיע לדביקות הבורא. והכאבים שהרבש"ע נתן לו הם בכדי שישמע את הכאב של השכינה. וע"י שאנו נֶאָחֵז ברע הזה נוכל להגיע על ידו לדביקות, כאשר נהפוך את הרע בעמל ועבודה. אז נגיע לתכלית הבריאה שלא נצטרך לקבל נהמא דכיסופא. ואין הכוונה רק בעולם הבא, הכוונה היא בעולם הזה, כי אם אין בעולם הזה אין גם בעולם הבא. כשאנו נתאחד כל החברים ביחד, כל אחד יעבוד על המידה הרעה שלו, ויגיע לשלימות של "אין מתום בבשרי מפני זעמך", אז נגיע לתכלית, לשלימות, כמו שהיה קודם חטא עץ הדעת בבחינת "אדם". וכשאני נגיע לבחינת "אדם" התפילות שלנו יבנו את הבית השלישי.

המשך יבוא אי"ה

אחזה אלוהה". כשאדם חושב: אני למדתי, אני הבנתי, אני התפללתי, ובקיצור: אני גדול. זה לא קוב"ה. זו גאווה גדולה.

לכן כשכל אחד עושה את הפעולות שלו הוא צריך להכיר את המידה הרעה שלו, את מה שהוא בא לתקן. למרות שמאד קשה להכיר את זה. כי אדם לא רוצה להכיר בזה, הוא מעדיף להסתיר את זה כדי להשאיר "שיינער איד". היהודים הגדולים שלנו לא אחזו את עצמם גדולים, ולא היו גדולים בגדלות כזו. הם היו גדולים בחסרונות שלהם. הם הכירו את הפגמים שלהם והגיעו עד דיוטא התחתונה של שפלות, עייזו הם הגיעו אל האין של הקדושה. עייזו נהיה מלא כל הארץ כבודו והרבש"ע נהיה מפורסם. מן הצדיקים הללו אנו צריכים ללמוד, למרות שהם היו כ"כ גדולים שממש פחד להזכיר את שמם, גם הם היו בשר ודם כמונו שנוצר מטיפה סרוחה, רק הם עבדו בעקשנות. והרבש"ע מראה לכל אחד, כמו שבשביל אינטרסים אתה יכול לצאת מהמידה הרעה שמביאה אותך לגאווה ומסכנות, כך אתה יכול להפוך אותה לרחמים ע"י שתכיר שזה סיבה שאמורה להביא אותך להדבק בבורא, ולהתאמץ עבור זה כמו שאתה מקריב בשביל הכלב הזקן שלך ורודף אחריו למרות שהוא נותן לך רק כאבים חזקים, אתה רודף אחריו בגלל הפינוק של המסכנות שהוא נותן לך, שאתה עצוב וחושב שכולם מרחמים עליך. דע לך, אף אחד לא מרחם עליך! אם אין אני מי לי.

המשך פנינים יקרים

לבלתי רום לבבו מאחיו (יז, ב) דרשו חז"ל גדלהו (את המלך) משל אחיו כבדרשינן על כהן הגדול שנאמר בו והכהן הגדול מאחיו גדלהו משל אחיו. לכאורה צ"ב הלא אין המלך דומה לכה"ג דבכה"ג כתוב בפירוש והכהן הגדול מאחיו. משא"כ במלך כתוב בלשון שלילי לבלתי רום לבבו מאחיו. ונראה דלכאורה איך נדרש מהמלך לבלתי רום לבבו שלא יתגאה אחר שהמלכות ניתנה בידו וראש וראשון הוא לכל ישראל וכיצד לא יבא לידי גאווה. על כן אמרה תורה מאחיו. דהיינו גדלהו משל אחיו שכל כוחו ותפארתו קבל משל אחיו ובמה יתגאה...

נביא בקרבך מאחיד כמוני וכו' (יח, טו) הנה יש להבין וכי שייך להבין וכי שייך על משה רבינו ע"ה שהכתוב מעיד עליו (במדבר יב, ג) והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה, שהוא ישב את עצמו נביא כמוני? ונוכל לומר שאדרבה בכאן נרמז גודל ענוה של משה כי כתוב (שמות לב, ז) לך רד כי שחת עמך. ומובא ברש"י שאמר לו השי"ת כלום נתתי לך גדולה אלא בשבילם, כי צדיק הנביא לידע באמת שכל הנבואה שלו הוא רק מחמת קדושת ישראל. וזה שאמר משה נביא בקרבך מאחיד כמוני. פירוש כמו שאני יודע שכל בחינת נבואה שלי הוא מקרבך שאתם הגורמים. כי מה אני ומה חיי הכל הוא מכוונם. כמו כן יקים לכם ה' בכל דור ודור. ומי שהוא ח"ו תולה נבואתו בגודל קדושת עצמו זה נופל ר"ל לבחינת נביא שקר כי כל המתגאה נופל וכו' (פסטה ד).

והיה בקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן ודבר אל העם ואמר אליהם שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה (ב, ב) יש להבין מה לשון והיה שיגיד שמחה. ובכאן שמחה מה זו עושה? הלא אפילו מלומדי מלחמה יראו לנפשם אם יהיו מהמנוצחים או מהמנוצחים? והנראה שכאן הרמז בעניני התורה והתפלה להוציא אותיות מילים מאהבה ויראה בהתעוררות גדול אזי יהיה לבו בטוח שיהיה מהמנוצחים. אך ענינו ראות רובן דעלמא בגשתם אל העבודה שכלב זו תפלה אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם אנשים אלו המלחמה כבדה בידם... ומבלבל מחשבתם לשוט בהבלי עולם. אמנם אם חציך שנונים היינו דבורי תורה ותפלה המה חזקים וחריפים אזי עמים תחתיך יפלו ושם ידבק פנימיות מחשבתו לרוממות אלקותו יתברך... וד"ל.

מי האיש אשר ארש אשה וכו' (ג, ב) דהנה יראת שמים נקרא אשה כמ"ש אשה יראת ה'. דהנה עדיין קשה לעבוד את השי"ת מגודל יראתו כי אם שהשי"ת נותן גם אהבה לעבודת השי"ת כראוי. וזה יש לומר מי האיש אשר ארש אשה הוא היראה ולא לקחה שלא נקשר עדיין באהבת השי"ת ילך מחיל אל חיל וישוב אל ביתו יפשפש במעשיו וישוב בתשובה לביתו כלומר לשרשו. פן ימות במלחמתה של תורה שתגרום לו גאות הנקרא מת ואיש אחר יקחנה פי' האיש האון כנ"ל... ודו"ק.

כי תצא למלחמה על אויבך וכו' ושבית שביו (כא, י) פירושו כי תצא למלחמה על אויבך שהוא היצה"ר ונתנו ה' אלקיך בידך. כלומר היצה"ר יתן כמו ימסור את ה' אלקיך בידך על דרך צדיק מושל ביראת אלקים. ונתנת התורה עצה על זה, ושבית שביו, כלומר עם מה שהוא רוצה להתגבר עליך היינו בגדלות בזה תתגבר עליו. היינו שתאמר לו איך אני מושל כשיש לי גאווה ואין הקב"ה שורה עמי וד"ל. (ליקוטי מוהר"ן ק"ו)

ואכלת כנפשך שבעך וכו' (כג, כה) כשאוכלים יותר מצרכו זה המאכל מוזק לו כי אין למאכל ממי לקבל חיות וזה ואכלת כנפשך שבעך ולא יותר. ואל כליך לא תתן שלא תאכל יותר מצרכך שזה דומה כנותן לתוך כלי מאחר שאין לו צורך בהם.

אשר קרך בדרך ויונב בך כל הנחשלים אחריו (כה, יח) כחו של עמלק נובע מכפירה בהשגחה פרטית ממה שתולים את הכל בדרך מקרה- אשר קרך בדרך - אמנם המאמין באמת שאין מקרה בעולם אינו צריך לחשוש מעמלק כי אין לו שליטה עליו.

י"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים
02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477
ת.ד. 5080 ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

